

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
BENDRASIS PLANAS**

SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

T U R I N Y S

1. URBANISTINIS KARKASAS.....	3
1.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai	3
1.2. Status quo	3
1.3. Poveikis ekonominei aplinkai	4
1.4. Poveikis socialinei aplinkai	4
1.5. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	4
2. SOCIALINĖ – EKONOMINĖ APLINKA	7
2.1. Poveikis rajono teritorijos vystymo darnai.....	7
2.2. Poveikis ekonominei aplinkai	7
2.3. Poveikis socialinei aplinkai	8
2.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	8
3. TELŠIŲ RAJONO GAMTINIS KARKASAS IR REKREACIJOS PLĖTOJIMAS.....	11
3.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai	11
3.2. Poveikis ekonominei aplinkai	11
3.3. Poveikis socialinei aplinkai	11
3.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	12
3.5. Vandens ištekliai	12
3.5. Bendrojo plano gamtinės dalies sprendinių vertinimo santrauka.....	13
4. ŽEMĖS NAUDOJIMO IR APSAUGOS REGLAMENTAVIMAS	14
4.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai	14
4.3. Poveikis socialinei aplinkai	14
4.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	15
5. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS	17
5.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai	17
5.2. Poveikis ekonominei aplinkai	17
5.3. Poveikis socialinei aplinkai	17
5.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	18
6. RAJONO SUSISIEKIMO SISTEMOS SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS	20
6.1. Įvadas	20
6.2. Telšių rajono transporto sistemos vertinimas, esant status quo situacijai	21
6.3. Transporto poveikis Telšių rajono teritorijos darniam vystymuisi	21
6.4. Poveikis ekonominei aplinkai	22
6.5. Poveikis rajono socialinei aplinkai.....	22
6.6. Poveikis kraštovaizdžiui ir gamtinei aplinkai	22
6.7. Sprendinių poveikio suvestinis vertinimas.....	23
7. TELŠIŲ RAJONO INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA.....	25
7.1. Įvadas	25
7.2. Sprendinių poveikio vertinimo išvados.....	25
7.2.1. Status quo	25
7.2.2. Sprendinių poveikis teritorijos vystymo darnai	26
7.2.3. Sprendinių poveikis ekonominei aplinkai	26
7.2.4. Sprendinių poveikis socialinei aplinkai.....	27
7.2.5. Sprendinių poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	27
7.3. Sprendinių poveikio įvertinimo išvadinė santrauka	29
7.4. Priemonės sprendinių stebėsenai atlikti	30

1. URBANISTINIS KARKASAS

1.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai

Sprendiniai, numatantys urbanistinės sistemos plėtrą, bus įgyvendinami panaudojant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Planavimo sąlygos, išduotos vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais, leis:

- racionaliau plėtoti gyvenamas vietas, įvertinant jų ribų pokyčius ir perspektyvas, numatytas Telšių rajono savivaldybės teritorijos Bendrajame plane;
- sudaryti sąlygas urbanizuotų ir rekreacinės paskirties teritorijų planingam išdėstymui.

Teigiamos bendrojo plano sprendinių pasekmės laukiamos ir gyvenamųjų vietovių plėtos srityse.

1.2. Status quo

Bendrojo plano koncepcijos rengimo stadijoje buvo siūloma **Status quo** alternatyva, kurios pasekmės urbanistines aplinkai būtų šios:

- atskiros gyvenvietės toliau chaotiškai mažėtų ar didėtų;
- tai sudarytų prielaidas sunkiai prognozuojamai aplinkinių teritorijų plėtrai, nes būtų neaiškus jų poreikis;
- dėl nesuformuluotų prioritetinių nuostatų būtų neįmanoma darni tiek socialinės, tiek inžinerinės infrastruktūros plėtra;
- netolygus, neatitinkantis poreikių finansinių išteklių paskirstymas Telšių rajono vietovėms ir Bendrojo plano įdiegimo priemonių taikymas.

Kryptingos arba aktyvios (decentralizuotos koncentracijos) plėtos alternatyvos pasirinkimas turėtų mažesnę neigiamą poveikį ekonominei, socialinei, gamtinei aplinkai bei vystymo darnai. Tik įsisąmonintas reguliavimas ir priimtų prioritetų tęstinumas užtikrins geriausias galimybes ir sąlygas Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui.

1.3. Poveikis ekonominei aplinkai

Bendrojo plano urbanistinių sprendinių įgyvendinimo pasekmės sudarys sąlygas:

- Telšių rajono teritorijoje tolygiai pasiskirstyti gyvenvietėms, tai leis užtikrinti tolygią gyvenimo kokybę visoje rajono teritorijoje;
- hierarchiškai plėtojant gyvenamųjų vietovių sistemą, užtikrinti tolygų paslaugų ir pramogų, techninės infrastruktūros prieinamumą;
- bendrajame plane nustatytos polifunkcinės plėtos teritorijos prie pagrindinių integracijos ašių sudarys galimybes vieningai ir mažesnėmis finansinėmis sąnaudomis jas aprūpinti technine infrastruktūra;
- ekologiškai jautriose, saugomose teritorijose remti ir plėtoti ekologinį ir tausojamąjį ūkininkavimą ir taip mažinti neigiamą poveikį gamtai;
- sukurti palankią investicinę aplinką verslo subjektams.

1.4. Poveikis socialinei aplinkai

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas sudarys palankias sąlygas:

- miestų, miestelių, kitų perspektyvių kaimo gyvenamųjų vietovių plėtrai;
- vietinės reikšmės kelių tinklo tvarkymui ir plėtrai;
- statybų plėtrai šalia perspektyvių gyvenamųjų vietovių ir rekreacinėse teritorijose;
- ūkinės veiklos įvairovės ir kaimo gyventojų užimtumo didinimui;
- užtikrinti tolygią gyvenimo kokybę Telšių rajono teritorijoje;
- didinti ir gerinti gyvenamųjų pastatų aprūpinimą inžinerinėmis paslaugomis.

1.5. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo pasekmės kraštovaizdžio formavimo srityje:

- bus tinkamai naudojamos vertingos žemės ūkio naudmenos ir sausinimo sistemos;
- bus išsaugotas natūralus kraštovaizdis ir biologinė įvairovė;
- rajono miškingumas per 10 metų padidės;
- diferencijuojant žemės naudojimo sąlygas ir ūkinę veiklą kaimo vietovėje, bus užtikrintas kraštovaizdžio ekologinis stabilumas;
- sprendiniai turės teigiamą poveikį kultūros paveldo objektų išsaugojimui bei jų tikslingam panaudojimui.

Teritorijų planavimo dokumentų urbanistinių sprendinių poveikio vertinimas pateikiamas 1.1 lentelėje.

1.1 lentelė. Telšių rajono bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Telšių rajono savivaldybės administracija		
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo mokslo institutas		
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Telšių rajono teritorijos bendrasis planas		
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių „Urbanistinis karkasas“ bei „Teritorijos erdvinė koncepcija“ įgyvendinimas; Telšių apskrities generaliniu planui		
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: Nacionalinė ūkio 2007 – 2013 metų plėtros strategija; Telšių rajono 2004-2020 metų Strateginiu planu		
6.	Status quo situacija: Gyvenamųjų vietovių tinklas išlieka pastovus, bet chaotiškai mažės atskiros gyvenvietės, sunkiai prognozuojama ir valdoma gyvenviečių ir kaimų plėtra, nebus sudaryta hierarchinė eilė socialinės bei techninės infrastruktūros plėtrai, o tai ,pareikalaus didesnių finansinių resursų gyvenimo kokybės gerinimui Telšių rajone..		
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius tolygus gyvenamųjų vietovių tinklas, išvystyti hierarchiniai ryšiai tarp skirtingo rango gyvenamųjų vietovių, optimalus gyvenamųjų vietovių teritorinis balansas, tolygi gyvenimo kokybė visoje Telšių rajono teritorijoje.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis	-
	ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	-
	socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	-
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis	-
10.	Siūlomos alternatyvos poveikis (alternatyva – esamos tendencijos, dekoncentruota plėtra):		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	-	Vyks nereguliuojama statybų plėtra žemės ūkio sąskaita (ilgalaikis pov.)
	ekonominei aplinkai	-	Mažės atskiros gyvenvietės, socialinės ir techninės infrastruktūros priežiūra taps ekonomiškai neatsiperkanti. (trumpalaikis pov.)

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

1.1 lentelės tęsinys

	socialinei aplinkai	-	Išliks didesnis skaičius vienkiemių ir smulkių kaimų, bus blogesnės sąlygos kaimo gyventojų aptarnavimui (trumpalaikis pov.)
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	-	Dėl didesnio apleistų žemių ploto blogės kraštovaizdžio savybės (ilgalaikis pov.)

2. SOCIALINĖ – EKONOMINĖ APLINKA

2.1. Poveikis rajono teritorijos vystymo darnai

Numatomos tokios bendrojo plano sprendinių pasekmės teritorijos vystymosi darnai ir planuojamai veiklos sričiai:

- 1) pagerės rajono gyvenviečių institucinis aprūpinimas, ypač numatytuose vystyti centruose;
- 2) išskirti centrai bus vystomi atsižvelgiant į viešųjų paslaugų prieinamumo gyventojams didinimą;
- 3) bus išskirtos teritorijos gyvenamųjų namų statybai, pramonės įmonių kūrimuisi;
- 4) tvarkoma inžinerinė infrastruktūra, aplinkinės teritorijos pagerins gyvenimo kokybę vietos gyventojams.

2.2. Poveikis ekonominei aplinkai

Bendrojo plano sprendiniai, numatantys ekonominės srities plėtrą ir vystymąsi, leis:

- 1) mažinti gyventojų užimtumo skirtumus tarp Telšių miesto ir rajono gyventojų; skirtumas neturėtų siekti daugiau kaip 4%; šiuo metu jis siekia apie 8%;
- 2) padidinti darbingo amžiaus žmonių dalį rajone ne mažiau 50%;
- 3) kelti Telšių rajono savivaldybės gyventojų darbo užmokestį, mažinti gaunamų pajamų skirtumą tarp miesto ir rajono gyventojų;
- 4) didinti rajono gyventojų, kurių pagrindinės pajamos susijusios su darbo užmokesčiu ar nuosavu verslu, dalį, kelti jų verslumą;
- 5) didinti rajono gyventojų profesinę kvalifikaciją, atitinkančią darbo rinkos paklausą;
- 6) bendrojo plano koncepcijoje numatytuose vystyti lokaliuose centruose plėsti prekybos, aptarnavimo, maitinimo bei kitų paslaugų spektrą;
- 7) skatinti investicijų atėjimą į bendrojo plano koncepcijoje siūlomus lokalius centrus;
- 8) didinti modernias technologijas naudojančių įmonių, gaminančių aukštos pridėtinės vertės produktus, skaičių;
- 9) didinti įmonių konkurencingumą, gerinti eksporto galimybes;
- 10) mažinti gamybinės, energijos suvartojimo sąnaudas įmonėse, diegiančiose šiuolaikines technologijas, bei sudaryti prielaidas racionaliam gamtinių išteklių naudojimui;

- 11) plėtoti rajone ekologinę žemdirbystę, vystyti netradicinius žemės ūkio verslus, skatinti rajone kaimo turizmo sodybų steigimąsi;
- 12) pritaikyti turizmo objektus lankytojų reikmėms, plėtoti turizmo infrastruktūrą, didinti turistų srautus;
- 13) auganti savivaldybės ekonomika leis didinti savivaldybės biudžeto pajamas bei jas naudoti kitoms programoms įgyvendinti.

2.3. Poveikis socialinei aplinkai

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas sudarys palankias sąlygas:

- 1) užtikrinti savivaldybės gyventojams kokybiškas švietimo, asmens sveikatos priežiūros, kultūros, socialines paslaugas, didinti jų prieinamumą;
- 2) mažinti emigracijos mastą;
- 3) mažinti neigiamas natūralaus gyventojų prieaugio tendencijas;
- 4) gerinti savivaldybės gyventojų sveikatingumo rodiklius, stabdyti neigiamų socialinių reiškinių plitimą;
- 5) gerinti savivaldybės gyventojų kultūrinės veiklos sąlygas;
- 6) gerinti gyventojų apsirūpinimo būstu rodiklius bei gyvenimo kokybę.

2.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo pasekmės kraštovaizdžio formavimo srityje:

- 1) bus tvarkoma viešoji turizmo infrastruktūra, kultūros paveldo objektai, gerinamas kraštovaizdis bei rajono rekreacinė infrastruktūra;
- 2) turizmo veiklos bus plėtojamos atsižvelgiant į jautrias žmogaus išikišimui teritorijas;
- 3) mokyklų, bibliotekų, kultūros centrų ir kitos viešosios infrastruktūros objektų renovavimas, pastatų energetinio efektyvumo didinimas, katilinių atnaujinimas mažins aplinkos ir oro taršą;
- 4) pramonės įmonių plėtra bus vystoma siekiant minimizuoti galimą neigiamą poveikį gamtinei aplinkai, gyventojams;
- 5) skatinamas būsto renovavimas, gatvių, apšvietimo sutvarkymas, visuomeninių pastatų renovavimas gerins gyvenviečių estetinę aplinką.

Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano socialinės-ekonominės dalies sprendinių poveikio vertinimo suvestiniai duomenys pateikti 2.1 lentelėje.

2.1 lentelė. Teritorijų planavimo dokumentų socialinės – ekonominės dalies sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Telšių rajono savivaldybės administracija		
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo institutas		
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Telšių rajono teritorijos bendrasis planas		
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais:		
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: <ul style="list-style-type: none"> ○ Socialinės – ekonominės plėtros priemonės planuojamos atsižvelgiant į šiuos dokumentus: ○ Nacionalinę darnaus vystymosi strategiją (Žin., 2003 09 19 Nr.89-4029‘ ○ Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikę strategiją (Žin., 2002 06 19 Nr.60-2424); ○ Valstybinę švietimo strategiją 2003 – 2012 m. (Žin. 2003-07-18, Nr. 71-3216); ○ Bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų rekonstravimo ir aprūpinimo mokymo priemonėmis 2006–2008 metų programą (Žin. 2005 11 19 Nr.137-4919); ○ Kultūros centrų modernizavimo programą (Žin. 2006 08 12 Nr.88-3470). ○ Kūno kultūros ir sporto strategiją; Neformaliojo vaikų ugdymo koncepciją.		
6.	Status quo situacija: Telšių rajono savivaldybės gyventojų užimtumas, gaunamos pajamos, išsilavinimo rodikliai yra prastesni nei šalies vidurkis. Dėl mažėjančio gimstamumo bei emigracijos į užsienį mažėja gyventojų skaičius. Rajono gyvenviečių institucinis aprūpinimas yra gana menkas, prasčiau tenkinami kaimo gyventojų švietimo, kultūriniai, sveikatos priežiūros ar kiti socialiniai poreikiai. Savivaldybės ekonomika auga, tačiau įmonės susiduria su kvalifikuotų darbuotojų trūkumu. Žemės ūkyje vyrauja smulkūs ūkiai, kurie nėra itin konkurencingi. Dauguma rajone esančių turizmo objektų nėra pritaikyti lankytojų reikmėms, trūksta informacijos, neišplėtotas kaimo turizmo sodybų tinklas.		
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: skatinti rajono ekonominę plėtrą, investicijų pritraukimą, aukštą pridėtinę vertę kuriančių įmonių steigimąsi, gyventojų užimtumo ir pajamų augimą, gerinti teikiamų švietimo, kultūros, asmens sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų kokybę bei prieinamumą, pritaikyti turizmo objektus lankytojų reikmėms, sudaryti sąlygas gyvenamojo būsto fondo plėtrai ir modernizavimui.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis	-
	ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	-
	socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	-
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis	-

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

2.1 lentelės tęsinys

	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
10.	Siūlomos alternatyvos poveikis (alternatyva – esamos tendencijos, dekoncentruota plėtra):		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	-	Prastės rajono gyvenviečių institucinis aprūpinimas, nyks kaimai, nebus tvarkoma gyvenviečių infrastruktūra.
	ekonominei aplinkai	-	Nebus skatinama rajono gyvenviečių ekonominė plėtra, didžioji dalis investicijų teks Telšių miestui, mažės (nedidės taip smarkiai) rajono gyventojų užimtumas, pajamos, dėl menkų kaimo gyventojų pajamų smulkesnėse gyvenvietėse neliks paskatos kurtis paslaugų įmonėms.
	socialinei aplinkai	-	Prastės rajono gyventojams teikiamų švietimo, kultūros, asmens sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų kokybė ir prieinamumas, mažės rajono gyventojų skaičius, vyks visuomenės senėjimo procesas.
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	-	Prastės rajono gyvenviečių estetinis vaizdas, prastės vietos gyventojų laisvalaikio praleidimo ir rekreacinės sąlygos.

3. TELŠIŲ RAJONO GAMTINIS KARKASAS IR REKREACIJOS PLĖTOJIMAS

3.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai

Sprendinių įgyvendinimas Telšių rajono teritorijoje turės teigiamą poveikį teritorijos vystymo darnai. Įgyvendinus Telšių rajono teritorijai pasiūlytą gamtinio karkaso koncepciją bus užtikrintas rajono teritorijos kraštovaizdžio stabilumas ir socialinės aplinkos funkcionavimo pilnavertiškumas. Suplanuotų gamtinio karkaso dalių, kurioms numatytos skirtingos kraštovaizdžio tvarkymo kryptys įgyvendinimas teigiamai įtakos teritorijos bendrą vystymąsi, lems švarią ir kokybišką gyvenamąją aplinką. Telšių rajono teritorijos gamtinio karkaso koncepcijos realizavimo lygis sąlygos tiek rajono atskirai, tiek bendrą visos Lietuvos teritorijos darną vystymąsi ateityje.

3.2. Poveikis ekonominei aplinkai

Sprendinių įgyvendinimui prireiks didelių investicijų, dalis iš kurių turės būti dengiama iš savivaldybės biudžeto. Kitą, žymiai didesnę dalį reikalingų lėšų - iš ES Struktūrinių fondų ar pasinaudojant kitais finansinės paramos šaltiniais.

Telšių rajono bendrojo plano koncepcijoje numatytų vietinės svarbos rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrų vystymas esamų gyvenviečių pagrindu sudarys palankias sąlygas smulkaus ir vidutinio verslo plėtrai, kuris būtų susijęs su turistų ir poilsiautojų aptarnavimu.

3.3. Poveikis socialinei aplinkai

Vystant Telšių rajono gamtinio karkaso ir saugomų teritorijų tinklą palaiapsniui gerės žmonių gyvenamosios aplinkos kokybė (aplinkos oro ir vandens). Tiesa, saugomų teritorijų ir gamtinio karkaso tinklo plėtojimas gali būti siejamas su tam tikro pobūdžio, didesniais ar mažesniais apribojimais, o tai gali būti vertinama, kaip ne itin palankus veiksnys socialinei aplinkai. Tačiau paminėti trūkumai yra laikini, susiję su adaptaciniu periodu, kol visuomenės nariai, užsiimantys ūkine veikla neatitinkančia teritorijų režimo, perorientuos savo veiklą į alternatyvią. Siekiant pagreitinti adaptacijos procesą, būtina valstybinė parama, derinant ją su parama iš ES struktūrinių fondų.

Plėtojant koncepcijoje numatytus vietinius rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrus su jiemis numatyta specializacija, bus sudarytos sąlygos didesniai gyventojų užimtumui, tai skatins ir pačios gyvenamosios vietovės gyvybingumą bei patrauklumą.

Igyvendinus sprendinius Telšių rajono gyvenvietėse galimas depopuliacijos tempų mažėjimas.

3.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Gamtinio karkaso koncepcijos įgyvendinimas susijęs su tokių kraštovaizdžio tvarkymo priemonių, kaip natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymu labiausiai degraduotuose gamtinio karkaso dalyse, sudarys sąlygas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui ir didesnes galimybes antropogeninės taršos neutralizavimui. Gamtinio karkaso dalims numatytų kraštovaizdžio tvarkymo priemonių įgyvendinimas pagerins intensyviai agrariškai išvintų ir degraduotų teritorijų estetinę išvaizdą.

3.5. Vandens ištekliai

Degraduotų teritorijų apželdinimas mišku, siekiant realizuoti gamtinio karkaso koncepciją, leis žymiai sumažinti paviršinio ir požeminio vandens taršą geoekologiniu požiūriu jautriausiose tam vietose. Užtikrinant racionalų žemės naudojimą bei konkrečioms vietoms tinkamiausią jos naudojimo intensyvumą ir pobūdį bus ženkliai sumažinta gruntinių ir paviršinių vandenų tarša. Tai, savo ruožtu, sudarys geresnes sąlygas reikštis didesnei bioįvairovei bei padidins vandens telkinių rekreacinio panaudojimui galimybes.

3.5. Bendrojo plano gamtinės dalies sprendinių vertinimo santrauka

Bendrojo plano gamtinės dalies sprendinių vertinimo santrauka pateikiama teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo 3.1 lentelėje.

3.1 lentelė. Teritorijų planavimo dokumentų gamtinės dalies sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Telšių rajono savivaldybės administracija		
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo institutas		
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Telšių rajono teritorijos bendrasis planas		
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (2002 m.), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu dėl Varnių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo. (2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 432); Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu dėl Varnių regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo. (2006 m. gegužės 18 d. Nr. D1-246); Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu dėl Aukštadvario, Dubysos, Kauno marių, Labanoro, Neries, Pagramančio, Sartų, Tytuvėnų, Varnių , Vyštyčio regioninių parkų zonavimo schemų. (1996 m. balandžio 11 d. Nr. 443) Antraštės pakeitimai: Nr. <u>1308</u> , 2001-11-07, Žin., 2001, Nr. 95-3351 (2001-11-14)		
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: Valstybės ilgalaikės raidos strategija (2002 m.); Nacionaline darnaus vystymo strategija (Žin., 2003, Nr. 89-2039); Telšių raj. strateginiu plėtros planu 2004 – 2020 m.		
6.	Status quo situacija: Telšių rajono teritorijos gamtinės aplinkos būklė, kraštovaizdžio stabilumas bei jo vizualinė, o tuo pačiu ir žmogaus gyvenamosios aplinkos kokybė būtų neprognozuojama, jei gyvenamųjų sistemų ir komunikacijų vystymas ir plėtra vyktų neplanuotai, neatsižvelgiant į aplinkosauginius prioritetus ir apsaugos režimą, nederinant saugojimo su naudojimu.		
7.	Tikslas, kurio siekiama, įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: Užtikrinti Telšių rajono teritorijos darnaus vystimosi tęstinumą, sveiką aplinką žmogaus gyvenimui, ūkinės veiklos pobūdžio ir intensyvumo racionalų paskirstymą teritorijoje, tausojančią gamtos ir kultūros išteklių naudojimą.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas: bendrojo plano sprendiniai turės teigiamą ilgalaikį poveikį kraštovaizdžio stabilumo ir biologinės įvairovės didėjimui, vandens ir oro kokybės gerinimui, efektyviam ir subalansuotam teritorijos turistinio – rekreacinio potencialo panaudojimui, teritorijų ūkinio naudojimo optimizavimui.		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Specialiojo plano sprendinių poveikis:		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis	
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	
	socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	Neigiamas trumpalaikis
	kultūros paveldui	-	-
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis	

4. ŽEMĖS NAUDOJIMO IR APSAUGOS REGLAMENTAVIMAS

4.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai

Sprendiniai, numatantys žemės naudojimo ir teritorijų tvarkymo reglamentus bei bioproductinio ūkio plėtrą, bus įgyvendinami panaudojant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Planavimo sąlygos, išduotos vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais, leis:

- 1) racionaliau naudoti žemę, atsižvelgiant į dirvožemių savybes, kitas gamtines sąlygas bei gyvenamųjų vietovių plėtros perspektyvas;
- 2) sudaryti sąlygas gyvenamųjų namų ir rekreacinės paskirties statinių planingam išdėstymui;
- 3) užtikrinti rekomenduojamas proporcijas tarp žemės ūkio ir miškų ūkio paskirties teritorijų, ekstensyvaus naudojimo ir intensyvaus naudojimo žemės plotų.

Teigiamos bendrojo plano sprendinių pasekmės laukiamos žemės ūkio, miškų ūkio, rekreacijos ir turizmo, kaimo infrastruktūros ir gyvenamųjų vietovių plėtros srityse.

4.2. Poveikis ekonominei aplinkai

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo pasekmės žemės naudojimo srityje:

- 1) sumažės žemės ūkio naudmenų plotai (nuo 71,7 tūkst. ha iki 65 tūkst. ha), tačiau padidės jų našumas ir naudojimo efektyvumas;
- 2) miškų plotai padidės nuo 43,1 tūkst. ha iki 50 tūkst. ha;
- 3) bus sudarytos sąlygos susiformuoti prekiniam, konkurencingiems ūkiams ir intensyvinti žemės ūkio gamybą;
- 4) ekologiškai jautriose, saugomose teritorijose bus remiamas ir plėtojamas ekologinis ir tausojamasis ūkininkavimas.

4.3. Poveikis socialinei aplinkai

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas sudarys palankias sąlygas:

- 1) miestų, miestelių, kitų perspektyvių kaimo gyvenamųjų vietovių plėtrai;
- 2) vietinės reikšmės kelių tinklo tvarkymui;
- 3) statybų plėtrai arti perspektyvių gyvenamųjų vietovių ir rekreacinėse teritorijose;
- 4) ūkinės veiklos įvairinimui ir kaimo gyventojų užimtumo didinimui.

4.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo pasekmės kraštovaizdžio formavimo srityje:

- 1) bus tinkamai naudojamos vertingos žemės ūkio naudmenos ir sausinimo sistemos;
- 2) bus išsaugotas natūralusis kraštovaizdis ir biologinė įvairovė;
- 3) rajono miškingumas padidės 4,9 proc. (nuo 29,9 iki 34,8 proc.);
- 4) diferencijuojant žemės naudojimo sąlygas ir ūkinę veiklą kaimo vietovėje, bus užtikrintas kraštovaizdžio ekologinis stabilumas.

Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimo suvestiniai duomenys pateikti 4.1 lentelėje.

4.1 lentelė. Teritorijų planavimo dokumentų žemės naudojimo sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Telšių rajono savivaldybės administracija		
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo institutas		
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Telšių rajono teritorijos bendrasis planas		
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių „Kraštovaizdžio naudojimas ir apsauga“ bei „Specializuotų teritorinių struktūrų formavimas“ įgyvendinimas		
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: kaimo plėtros priemonės planuojamos atsižvelgiant į šiuos dokumentus: Valstybinė aplinkos apsaugos strategija (1996 m.), Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategija (2000 m.), Nacionalinė 2007 – 2013 metų kaimo plėtros strategija (2006 m. projektas)		
6.	Status quo situacija: žemės naudmenų sudėtis santykinai stabili; žemės naudojimo lygis žemesnis nei šalies vidurkis. Esant nereguliuojamai raidai, padidės savaiminiai, gamtiniai žemės naudmenų transformacijos procesai aplesiose ir nutolusiose teritorijose, bus lėtesnė ūkių kūrimosi raida, išliks daugiau smulkių ūkių, didesnis vienkiamų ir mažų kaimų skaičius, reikalaujantis tankesnio kelių tinklo, bus blogesnės kaimo gyventojų aptarnavimo sąlygos		
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: visų ūkio šakų poreikio naudoti žemę suderinimas; racionalus ir efektyvus žemės naudojimas bioproductinio ūkio plėtrai		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis	-
	ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	-
	socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	-
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis	-

4.1 lentelės tęsinys

	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
10.	Siūlomos alternatyvos poveikis (alternatyva – esamos tendencijos, dekoncentruota plėtra):		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	-	Vyks nereguliuojama statybų plėtra žemės ūkio sąskaita (ilgalaikis pov.)
	ekonominei aplinkai	-	Vyraus smulkūs ūkiai, konkurencingų ūkių stambėjimas vyks lėčiau (trumpalaikis pov.)
	socialinei aplinkai	-	Išliks didesnis skaičius vienkiamų ir smulkių kaimų, bus blogesnės sąlygos kaimo gyventojų aptarnavimui (trumpalaikis pov.)
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	-	Dėl didesnio apleistų žemių ploto blogės kraštovaizdžio savybės (ilgalaikis pov.)

5. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

5.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai

Prognozuojama, kad bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo sprendinių įgyvendinimas teigiamai įtakos Telšių rajono kultūros vertybių apsaugą, didins jos integralumą su gamtos apsauga ir poveikį rajono ūkio bei socialiniam vystymuisi, padės siekti darnios plėtros.

5.2. Poveikis ekonominei aplinkai

Sprendinių įgyvendinimas padėtų veiksmingiau panaudoti Telšių rajono kultūrinį pažintinį potencialą plėtojant rajono ūkį. Prognozuojama, kad rajono istorinis kultūrinis kraštovaizdis ir atskiri jo elementai bus veiksmingiau naudojami išsaugant jų vertingąsias savybes.

Lėšos sprendinių įgyvendinimui turės būti dengiamos iš valstybės, Savivaldybės, privačių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų savininkų biudžeto bei tarptautinių lėšų, skirtų kultūros ir paveldo apsaugai. Dalis reikalingų lėšų gali būti gaunama iš ES Struktūrinių fondų, visų pirma, projektams, plėtojantiems integruotą kultūros ir gamtos paveldo apsaugą, tradicinių verslų ir amatų gaivinimą. Rajonui būdingo archeologijos, dvarų sodybų, sakralinės architektūros, kryždirbystės paveldo tvarkybai reikalingų lėšų dalis gali būti gauta iš tarptautinių kultūros paveldo apsaugos ir turizmo plėtros programų.

Valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšas siūloma sutelkti svarbiausių kultūros paveldo objektų ir vietovių atgaivinimui ir lankymo pritaikymui, turizmo ir rekreacijos plėtojimui svarbiausiuose kultūros paveldo objektų sancaupos arealuose. Tokiu būdu artimiausiam laikotarpyje sąlyginai mažesnė valstybės ir savivaldybės biudžeto dalis būtų skiriama pavienių ir išskirtine verte nepasižyminčių objektų, tiek įtrauktų, tiek ir neįtrauktų į kultūros vertybių registrą, tvarkybai. Didesnė jų saugojimo finansinės naštos dalis tektų savininkams, kurie artimiausiam laikotarpyje negalėtų skirti pakankamai lėšų tinkamai šių objektų tvarkybai ir priežiūrai. Grėsmė gali iškilti saugomu nepaskelbtam tradicinės medžio architektūros paveldui.

5.3. Poveikis socialinei aplinkai

Nekilnojamojo kultūros paveldo saugojimo darbų teritorinė koncentracija ir integravimas su gamtos ir nematerialiojo paveldo apsauga padės kurti kokybiškesnę gyvenamąją aplinką. Žymioje rajono teritorijos dalyje bus sudarytos palankesnės sąlygos plėtoti kultūrinį pažintinį turizmą ir rekreaciją, kaimo turizmo paslaugas. Stiprės paskatos gaivinti tradicinius verslus ir

amatus. Galima prognozuoti, kad žinių apie kultūros paveldo vertę sklaida skatins pavienių, tame tarpe ir kultūros vertybės statuso neturinčių, architektūros paveldo objektų savininkus siekti išsaugoti jų autentiškumą ir savitumą. Didės visuomeninė saugomo istorinio kultūrinio kraštovaizdžio reikšmė.

Prognozuojama, kad tvirtės Telšių miesto ir kitų saugomų rajono gyvenviečių: Tryškių, Varnių, Luokės bendruomenių kultūrinio tapatumo, pasididžiavimo savo gyvenamąja aplinka nuostatos. Stiprės paskatos gairinti su architektūros ir dailės paveldo objektų restauravimu ir atnaujinimu bei priežiūra susietus verslus ir amatus.

5.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Didžiausią dėmesį skiriant Telšių rajono archeologijos, sakralinio, dvarų sodybų, kryždirbystės objektų saugojimui stiprės kraštovaizdžio estetinė raiška.

Dauguma archeologijos paveldo objektų bei dvarų sodybų parkai yra taip pat ir gamtos paveldo objektai, todėl didėjančios jų tvarkybos darbų apimtys tiesiogiai teigiamai įtakos gamtos paveldo apsaugą. Skiriant daugiau lėšų sakralinės architektūros kompleksų, memorialinių vietų tvarkybai bus prisidedama prie gyvenviečių žaliųjų viešųjų erdvių tvarkymo.

Kadangi dauguma kultūros paveldo objektų sankaupos arealų ir svarbiausiųjų dvarų sodybų yra vaizdingame, dideliu turizmo ir rekreaciniu potencialu pasižyminčiame gamtiniame kraštovaizdyje, augs jų saugojimo integralumas. Stiprės Varnių regioniniame parke esančių kultūros paveldo objektų ir jo istorinio kultūrinio kraštovaizdžio saugojimas.

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų panaudojimo ir išsaugojimo reikalavimai konkretizuojami šių objektų apsaugos specialiuoju planavimu bei kultūros paveldo objektų apskaitos dokumentuose, atskirais atvejais jie gali būti nustatyti apsaugos reglamentais. Apsaugos specialiojo planavimo dokumentai gali būti rengiami bendrojo teritorijų planavimo dokumentų nekilnojamojo kultūros paveldo saugojimo sprendinių keitimui ar detalizavimui. Tikslinga parengti ir kultūros paveldo sankaupos arealų, esančių už saugomų teritorijų ribų, specialiuosius apsaugos planus. Jų neparengus dėl objektų fizinio nykimo ar naujų statybų plėtros gali menkėti šių arealų istorinio kraštovaizdžio autentiškumas, būtų prarasti kiti jų kultūrinės vertės požymiai.

Bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo sprendinių vertinimo santrauka pateikiama teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo 5.1 lentelėje.

5.1 lentelė. Nekilnojamojo kultūros paveldo sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Telšių rajono savivaldybės administracija		
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo institutas		
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Telšių rajono teritorijos bendrasis planas		
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Nekilnojamojo kultūros paveldo dalies sprendiniai atitinka Lietuvos teritorijos bendrojo plano sprendinius, Varnių regioninio parko zonavimo schemą, yra susieti su Nacionalinių dviračių trasų specialiuoju planu.		
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: Sprendiniai yra parengti remiantis Valstybės ilgalaikės raidos strategija, Nacionaline darnaus vystymosi strategija, Dvarų išsaugojimo programa, Ilgalaikė medinių dvarų paveldo objektų tvarkymo darbų programa, Lietuvos nacionaline turizmo plėtros 2003-2006 m. programa, Telšių regiono plėtros planu 2006-2013 m., Telšių rajono strateginio plėtros planu 2004-2020 m., Varnių regioninio parko apsaugos reglamentu.		
6.	Status quo situacija: Stiprės svarbiausių kultūros paveldo objektų bei kultūros paveldo sancaupos tvarkyba bei pritaikymas visuomenės reikmėms. Galimas tolesnis saugomais nepaskelbtų kultūros paveldo objektų kultūrinės vertės menkėjimas bei fizinės būklės blogėjimas, istorinio kultūrinio kraštovaizdžio relikvų vertingųjų savybių, dvarų sodybų, nesaugomų teritorijų estetinio ir rekreacinio potencialo nykimas.		
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas skatinant jo naudojimą visuomenės reikmėms, kultūros ir gamtos paveldo apsaugos integravimas, kultūros tradicijų stiprinimas, svarbiausių kultūros paveldo objektų pritaikymas pažintiniam kultūriniam turizmui ir rekreacijai.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas): bendrojo plano sprendiniai turės teigiamą ilgalaikį poveikį nekilnojamojo kultūros išsaugojimui ir pritaikymui visuomenės poreikiams, tačiau galimas ir neigiamas trumpalaikis poveikis.		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis	
	ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	Neigiamas trumpalaikis
	socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	Neigiamas trumpalaikis
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis	Neigiamas trumpalaikis

6. RAJONO SUSISIEKIMO SISTEMOS SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

6.1. Įvadas

Telšių rajono bendrojo plano susisiekimo sistemos plėtros tikslas – suformuoti optimalią ir draugišką aplinkai susisiekimo sistemą, ypatingą dėmesį skirti magistralės A11 Šiauliai–Palanga ekonominio potencialo išnaudojimui, mažinti tranzitinių transporto srautų poveikį aplinkai, daugiau dėmesio skirti vietinių kelių plėtrai ir eismo saugumo didinimui.

Sprendinių poveikio vertinimo (SPV) ataskaita parengta įvertinant pagrindinius darnaus vystymo kriterijus ir naudojantis strateginiu pasekmių aplinkai vertinimu.

Telšių rajono teritorijos plėtra bus vykdoma, siekiant kompromiso tarp aplinkosauginių, ekonominių ir socialinių visuomenės tikslų ir neviršijant leistinų poveikio aplinkai ribų.

Telšių rajono susisiekimo sistemos plėtra perspektyvoje vyktų ir neįgyvendinus bendrojo plano susisiekimo dalies sprendinių. Ši plėtra yra reglamentuota įstatymais ir numatyta Lietuvos Respublikos Bendrajame plane, teritorijų planavimo dokumentuose, specialiuosiuose planuose. Neįgyvendinus Telšių rajono bendrojo plano sprendinių susidarytų situacija, kad susisiekimo sistemos plėtra vyktų neplaningai, nebūtų glaudžiai suderinta su rajono teritorijos urbanistine raida. Neįgyvendinus bendrajame plane siūlomų priemonių nebūtų optimaliai tobulinamas kelių tinklas, prastėtų susisiekimo sistemos kokybė, tai neigiamai įtakos Telšių rajono teritorijos ekologinę, socialinę, ekonominę aplinką.

Galimos pasekmės neįgyvendinus Telšių rajono Bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendinių: kelių tinklas nepajėgs praleisti kasmet didėjančių vietinių ir tranzitinių transporto srautų, bus sudėtinga rajono susisiekimo sistemai įsijungti į tarptautinį transporto tinklą, didės transporto srautų neigiamas poveikis aplinkai ir eismo įvykių skaičius, nebus įgyvendinta geležinkelio modernizacija. Esamas Telšių rajono susisiekimo sistemos potencialas nebus visapusiškai panaudojamas.

6.2. Telšių rajono transporto sistemos vertinimas, esant status quo situacijai

Transporto ir aplinkos sandūros problema yra viena iš aktualiausių bei sunkiausiai sprendžiamų darnos požiūriu. Telšių rajone, kaip ir visoje Lietuvoje transporto priemonių skaičiaus augimas reikalauja vis daugiau naftos produktų degalams, sukelia eismo įvykius ir transporto grūstis, teršia aplinką. Kita vertus, išvystyta susisiekimo sistema užtikrina pramonės, verslo, žemės ūkio sektorių funkcionavimą ir augimą, todėl tenka ieškoti abipusio kompromiso. Telšių rajone 2015 metais automobilizacijos lygis išaugs iki 500 aut./1000 gyv. Prognozuojamas tranzitinio transporto intensyvumas magistraliniame kelyje A11 Šiauliai-Palanga augs 4 % per metus.

6.3. Transporto poveikis Telšių rajono teritorijos darniam vystymuisi

Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje pažymima, kad transporto, pramonės, energetikos, žemės ūkio, būsto, turizmo neigiamo poveikio aplinkai mažinimas yra darnaus vystymosi prioritetas Lietuvos Respublikoje. Telšių rajono teritorijos vystymas nagrinėjamas sisteminiu požiūriu.

Telšių rajono teritorijos Bendrojo plano susisiekimo dalyje numatomi uždaviniai:

- 1) turės teigiamą įtaką rajono gyvenviečių hierarchizmui ir darniai urbanizacijos plėtrai;
- 2) geriau patenkins rajono gyventojų susisiekimo poreikius;
- 3) turės teigiamą įtaką susisiekimo sistemos apkrovimo tolygumui;
- 4) mažins neigiamą transporto poveikį aplinkai.

Šių uždavinių įgyvendinimui Telšių rajone reikės skatinti gyventojus naudoti energiją taupančias ir mažiau teršiančias aplinką transporto priemones, tobulinti ir gerinti valstybinių ir vietinių kelių tinklą, vystyti viešojo ir bevariklio transporto priemonių naudojimą, mažinti gyventojų atliekamų lengvaisiais automobiliais kelionių poreikį ir didinti kelionių viešuoju transportu skaičių bei vystyti susisiekimą dviračiais.

Transporto objektų statybai ir rekonstrukcijai neigiamų pasekmių didesnio poveikio neprognozuojama, nes esančios susisiekimo sistemos infrastruktūros rekonstrukcija mažina kliuvinių skaičių kelyje, gerina aplinkos būklę. Žvyruotų kelių asfaltavimas mažins dulketumą, išmetamųjų teršalų kiekį ir triukšmą gyvenvietėse, eismo įvykius ir laiko nuostolius, tačiau ilgalaikiu požiūriu generuos papildomus automobilių srautus.

Kiti Telšių rajono bendrojo plano susisiekimo dalies sprendiniai, tokie kaip saugaus eismo priemonių įrengimas, dviračių ir pėsčiųjų takų plėtra turės tik trumpalaikės neigiamos įtakos, o ilgalaikėje perspektyvoje formuos darnesnę rajono teritoriją.

6.4. Poveikis ekonominiai aplinkai

Telšių rajono kelių tinklo charakteristikų gerinimas turės trumpalaikės neigiamos įtakos žemės naudojimui, nes platinant važiuojamąjį kelio dangą, statant susisiekimo infrastruktūros objektus būtina aplinkines žemes išpirkti iš dabartinių savininkų pagal Lietuvos įstatymais numatytas procedūras. Plėtojant Telšių rajono teritorijos kelių tinklą ir gerinant jų techninius parametrus pagerės makroekonominiai rodikliai, investicijų ir verslo galimybės. Rajone atsiras darbo vietos, kurios padidins gyventojų užimtumą, taip pat sumažins neigiamą gyventojų migraciją.

Perspektyvoje numatoma, kad vystantis Telšių rajono susisiekimo infrastruktūrai ilgalaikė įtaka ekonominei aplinkai bus teigiama.

6.5. Poveikis rajono socialinei aplinkai

Socialiniu požiūriu Telšių rajono teritorijos Bendrojo plano susisiekimo dalies visos priemonės turės ilgalaikės teigiamos įtakos gyventojų užimtumui ir darbo rinkai, darbo kokybei, gyventojų kelionėms, sveikatai ir saugumui. Rajono susisiekimo infrastruktūros gerinimas įtakos nacionalinius ir lokalius procesus. Numatoma Telšių rajono transporto infrastruktūros plėtra pagerins tranzitinių transporto srautų eismą ir ekonominį rajono vystymą, priartins svarbiausius sveikatos, socialinės priežiūros, mokslo poreikius gyventojams, pagerins kaimyninių seniūnijų ryšius tarpusavyje, turimų resursų naudojimą ir aplinkos apsaugą, gyvenamąją aplinką. Telšių rajono susisiekimo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra turės teigiamos įtakos visiems rajono socialiniams rodikliams.

6.6. Poveikis kraštovaizdžiui ir gamtinei aplinkai

Susisiekimo sistemos poveikis Telšių rajono teritorijos gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui yra viena iš sudėtingiausių problemų. Susisiekimas yra viena iš svarbiausių šiuolaikinės visuomenės infrastruktūros dalių, turinčių didelį neigiamą poveikį gamtinei aplinkai. Gamtinių išteklių naudojimas infrastruktūros plėtrai ir transporto tarša įtakoja gamtinę aplinką, sukelia neigiamą poveikį jautrioms teritorijoms ir keičia kraštovaizdį.

Telšių rajono susisiekimo sistemos sprendiniuose numatomas Varnių aplinkkelis, neina per jautrias teritorijas. Kiekvienu atveju yra numatomos apsauginės zonos. Šiuolaikinėmis priemonėmis projektuojant transporto infrastruktūrą ir atliekant darbus gamtinė aplinka yra nepažeidžiama ir suformuojamos patrauklus kraštovaizdis. Dviračių takų plėtra Telšių rajone sumažins transporto priemonių naudojimą, mažiau bus teršiama gamtinė aplinka bei mažės invazija į kraštovaizdį.

6.7. Sprendinių poveikio suvestinis vertinimas

Telšių rajono susisiekimo sprendinių poveikio vertinimas pateikiamas 6.1 lentelėje.

6.1 lentelė. Telšių rajono susisiekimo sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Telšių rajono savivaldybės administracija
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo mokslo institutas
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Telšių rajono savivaldybės bendrojo plano susisiekimo dalis
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: 1. LR Aplinkos Ministerija. Lietuvos respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtinta LR Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154.
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: 1. LR Valstybės ilgalaikės raidos strategija. 2. Nacionalinė darnaus vystymosi strategija. 3. Ilgalaikė (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategija. 4. Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos. 2002 - 2015 metų Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa. 5. Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, Asfaltinės dangos įrengimas keliuose su žvyro danga 2005-2015 m.
6.	Status quo situacija Jei siūlomos priemonės nebus įgyvendintos – dėl didėjančios automobilizacijos ir tranzitinių transporto srautų blogės susisiekimo kokybė, tai turės neigiamos įtakos Telšių rajono teritorijos ekologiškai, socialinei, ekonominei ir technologinei aplinkai.
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius Telšių rajono susisiekimo sistemos plėtros tikslas – darni rajono susisiekimo sistema formuojanti tinkamas aplinkos sąlygas, ypatingą dėmesį skiriant magistralinio kelio A11 ekonominio potencialo išnaudojimui, bei aplinkosauginių ir eismo saugumo problemų sprendimui.

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

6.1 lentelės tęsinys

8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis	Neigiamas trumpalaikis kelių rekonstrukcijos ir transporto infrastruktūros objektų statybos metu
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	Poveikis nenumatomas
	Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis	Poveikis nenumatomas
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis – kraštovaizdžiui	Neigiamas trumpalaikis gamtinei aplinkai susisiekimo sistemos objektų apsaugos zonose
10.	Siūlomos alternatyvos poveikis: (alternatyva – esamos tendencijos, dekoncentruota plėtra):		
	Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai		Nereguliuojamų statybų plėtra pareikalaus ir nekoncentruotos susisiekimo plėtros (ilgalaikis poveikis)
	Ekonominiai aplinkai		Netolygi susisiekimo sistemos plėtra reikalaus didelių investicijų (ilgalaikis poveikis)
	Socialinei aplinkai		Pablogės susisiekimo sąlygos tolimesnių seniūnijų gyventojams (trumpalaikis poveikis)
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui		Galimas neigiamas trumpalaikis ir ilgalaikis poveikis netoliese esančioms jautrioms teritorijoms

7. TELŠIŲ RAJONO INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

7.1. Įvadas

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalių (vandentiekio ir vandenvalos, atliekų tvarkymo, elektros tiekimo, šilumos ūkio, dujų tiekimo bei telekomunikacijų ir ryšių) sprendinių poveikio vertinimas atliktas remiantis Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 920 (Žin., 1994, Nr. 113-4228). Šioje ataskaitoje pateikiamos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendinių poveikio vertinimo išvados.

7.2. Sprendinių poveikio vertinimo išvados

Sprendinių poveikio vertinimo metu minėtais aspektais buvo išanalizuota status quo situacija (kas atsitiktų, jeigu nebūtų įgyvendinami bendrojo plano sprendiniai) ir siūlomų sprendinių galimas poveikis.

7.2.1. Status quo

Jei Telšių rajono teritorijoje nebūtų įgyvendinami bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai, rajone vyktų nereguliuojama (neplanuojama) ar menkai reguliuojama inžinerinės infrastruktūros plėtra.

Tokiu atveju nebūtų užtikrintas sistemingas, esamus ir planuojamus poreikius atitinkantis infrastruktūros vystymasis ir nebūtų sudaromos sąlygos darniam teritorijų vystymui. Infrastruktūros plėtra, neįvertinant planuojamų poreikių, neleistų efektyviai panaudoti finansinių išteklių, neužtikrintų perspektyvinių pramonės ir verslo teritorijų aprūpinimo inžinerine infrastruktūra ir tai darytų neigiamą poveikį rajono ekonominei aplinkai. Tinkamos kokybės inžinerinės paslaugos yra svarbus gyvenimo kokybės rodiklis ir nereguliuojama infrastruktūros plėtra galėtų užtikrinti ne visų rajono gyventojų aprūpinimą reikiamos kokybės paslaugomis, o tai turėtų neigiamą poveikį rajono socialinei aplinkai. Tik reguliuojama inžinerinės infrastruktūros plėtra užtikrina minimalų neigiamą poveikį gamtinei aplinkai (atmosferos orui, dirvožemiui, paviršiniams ir požeminiams vandenims, gyvūnijai ir augalijai bei kt.), kraštovaizdžiui ir kultūros paveldo objektams.

7.2.2. Sprendinių poveikis teritorijos vystymo darnai

Vienas svarbiausių darnaus teritorijų vystymo faktorių ir yra inžinerinės infrastruktūros vystymas, atsižvelgiant į esamus ir planuojamus inžinerinių paslaugų poreikius nagrinėjamoje teritorijoje.

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai sudarys sąlygas plėtoti ir tobulinti susiklosčiusią Telšių rajono erdvinę struktūrą, formuoti ir vystyti urbanistinės sistemos efektyvų aprūpinimą infrastruktūra, iš anksto rezervuoti teritorijas infrastruktūrai plėtoti, įgyvendinti aukštesnio lygmens teritorijų planavimo ir strateginių planų nuostatas.

Bendrojo plano vandentvarkos ir vandenvalos, atliekų tvarkymo, elektros tiekimo, šilumos ūkio, dujų tiekimo, telekomunikacijų ir ryšių dalių sprendinių įgyvendinimas Telšių rajone sudarys sąlygas darniam ir efektyviai planuojamam teritorijų vystymui. Numatomas poveikis yra teigiamas ir ilgalaikis.

7.2.3. Sprendinių poveikis ekonominei aplinkai

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai sudarys sąlygas spartesnei Telšių rajono ūkio raidai. Teritorijas aprūpinant inžinerine infrastruktūra, bus sukurta palanki investicinė aplinka pramonės ir kitiems verslo subjektams, didės rajono įmonių konkurencingumas, bus steigiamos naujos darbo vietos, augs gyventojų gyvenimo lygis ir tai sudarys sąlygas viso rajono plėtrai. Mažės Telšių rajono atotrūkis nuo kitų sparčiai besivystančių Lietuvos rajonų.

Sprendiniai energetikos srityje turės teigiamą poveikį energijos ir energijos išteklių vartojimo efektyvumui, kadangi didėjantis energijos išteklių vartojimo ir tiekimo efektyvumas lems mažesnę pirminių išteklių poreikį ir išlaidas išteklių pirkimui. Didėjantis atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas elektros ir šilumos gamybai lems mažesnę neatsinaujinančių energijos išteklių poreikį. Sprendinių vandentvarkos srityje įgyvendinimas leis užtikrinti tausų vandens išteklių naudojimą. Inžinerinės infrastruktūros objektų modernizavimas mažins avarių tikimybę ir išlaidas jų likvidavimui. Sprendiniai telekomunikacijų ir ryšių srityje sudarys palankias sąlygas žinių visuomenės ir žinių ekonomikos kūrimuisi, užtikrins, kad vartotojams telekomunikacijų ir ryšių paslaugos būtų teikiamos už konkurencingas kainas.

Dalis sprendinių įgyvendinimui reikalingų lėšų turės būti padengta iš Telšių rajono savivaldybės biudžeto, tačiau projektų planingas įgyvendinimas suteiks galimybę didele reikalingų lėšų dalį gauti iš ES Struktūrinių fondų ar pasinaudoti kitais finansinės paramos šaltiniais. Be to, inžinerinės infrastruktūros plėtra yra būtina, siekiant užtikrinti darnų teritorijų vystymąsi.

Numatomas teigiamas ilgalaikis bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis Telšių rajono ekonominei aplinkai.

7.2.4. Sprendinių poveikis socialinei aplinkai

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai sudarys sąlygas Telšių rajono gyventojų gyvenimo kokybei kilti, nes didės gyvenamųjų pastatų aprūpinimo inžinerinėmis paslaugomis (vandens tiekimo, nuotekų ir atliekų šalinimo, elektros tiekimo, šildymo, telekomunikacijų ir ryšių paslaugomis) prieinamumas, patikimumas, gerės pačių paslaugų kokybė ir todėl bus užtikrintos gyventojų higienos, sveikos gyvenamosios aplinkos, komforto reikmės. Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius bus užtikrintas minimalus poveikis gamtinei aplinkai, taigi ir netiesioginis neigiamas supančios aplinkos poveikis rajono gyventojams (pvz., dėl užteršto oro, vandens, dirvožemio ir pan.). Sprendiniai telekomunikacijų ir ryšių srityje skatins žinių visuomenės kūrimąsi.

Rajono teritorijas aprūpinant inžinerine infrastruktūra, bus sukurta palanki investicinė aplinka naujoms pramonės ir kito verslo įmonėms kurtis. Bus steigiamos naujos darbo vietos ir tai prisidės prie rajono gyventojų pragyvenimo lygio kilimo.

Didėjantis energijos ir energijos išteklių vartojimo efektyvumas lems mažesnę galutinę energijos poreikį ir mažesnes gyventojų išlaidas energijos ištekliams pirkti. Šie aspektai ypač svarbūs socialiai pažeidžiamiems visuomenės sluoksniams – nepasiturinčios, jaunos šeimos pagyvenusiems asmenims ir kt.

Numatomas teigiamas ilgalaikis bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis Telšių rajono socialinei aplinkai.

7.2.5. Sprendinių poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimas turės ilgalaikį teigiamą poveikį aplinkos komponentams: oro kokybei, paviršinių ir požeminių vandenių kokybei, dirvožemio ištekliams ir žemės ūkio naudmenoms, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio ekologinei pusiausvyrai ir estetinei kokybei, kultūros paveldo objektams.

Oro kokybei sprendiniai turės ilgalaikę teigiamą įtaką, nes diegiamos efektyvaus elektros ir šilumos vartojimo priemonės, didinamas energijos tiekimo efektyvumas, skatinama elektros ir šilumos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių sudarys sąlygas mažesniajam organinio kuro poreikiui, kurį deginant aplinkos oras ypač teršiamas kenksmingomis aplinkai ir žmogaus sveikatai medžiagomis. Pagal bendrojo plano sprendinius sutvarkyta atliekų tvarkymo infrastruktūra rajone užtikrins mažesnę aplinkos oro taršą iš irstančių atliekų išsiskiriančiomis

medžiagomis. Nenaudojamų sąvartynų rekultyvavimas, pavojingų, biodegraduojančių ir kitų rūšių atliekų tvarkymas užtikrins mažiausią galimą neigiamą poveikį aplinkos oro kokybei. Galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis infrastruktūros objektų statybos metu (padidėjęs dulkių kiekis ir pan.).

Paviršinių ir požeminių vandens išteklių kokybei bendrojo plano sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį, kadangi moderni vandens tiekimo, nuotekų ir atliekų tvarkymo infrastruktūros įranga užtikrins minimalią avarijų tikimybę ir minimalų neigiamą poveikį paviršinių ir požeminių vandens išteklių kokybei. Mažėjanti rajono oro tarša taip pat lems mažesnę paviršinių vandenių taršą ir eutrofikacijos, rūgščių lietu poveikį jiems. Bendrojo plano sprendiniai taip pat yra orientuoti į tausų vandens išteklių vartojimą.

Dirvožemio ištekliams bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį, kadangi mažės dirvožemio tarša dėl modernių ir tinkamai eksploatuojamų vandens tiekimo, nuotekų ir atliekų tvarkymo įrenginių.

Ekosistemoms ir biologinei įvairovei bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį, kadangi mažės tų ekosistemų (augalijos ir gyvūnijos buveinių) tarša antropogeninėmis medžiagomis.

Kraštovaizdžio ekologiškai pusiausvyrai ir estetinei kokybei bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą įtaką, kadangi siūloma esamos įrangos rekonstrukcija, naujų modernių įrenginių statyba, tinkama atliekų tvarkymo sistema ir senų sąvartynų rekultyvavimas užtikrins minimalų neigiamą poveikį aplinkos komponentams, nuo kurių priklauso kraštovaizdžio išsaugojimas (pvz., aplinkos orui, dirvožemiui, gamtiniam vandeniui, biologinei įvairovei ir buveinių apsaugai).

Didelių infrastruktūros objektų statybos vietoje dirvožemiui, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio ekologiškai pusiausvyrai gali būti padarytas ir neigiamas poveikis, tačiau tokių objektų statyba yra būtina rajono darniam vystymuisi, o galimas neigiamas poveikis bus minimalus ar jo gali iš viso nebūti, atliekant teisės aktuose nustatytas aplinkosaugos procedūras (planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą ir kt.). Kraštovaizdžio estetinei kokybei galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis infrastruktūros objektų statybos metu (padidėję automobilių srautai, aptvertos teritorijos ir pan.).

Kultūros paveldo objektams bendrojo plano sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį, nes bus sudarytos sąlygos objektus aprūpinti inžinerinėmis paslaugomis, objektai bus aptarnaujami atliekų šalinimo sistemomis ir taip bus sutvarkyta objektų vizualinė aplinka ir taip šiuose objektuose bus galima palankiau plėtoti turizmą. Galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis infrastruktūros objektų statybos metu (padidėję automobilių srautai, aptvertos teritorijos ir pan.).

7.3. Sprendinių poveikio įvertinimo išvadinė santrauka

Telšių rajono bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalių sprendinių poveikio vertinimo išvadų santrauka pateikta 7.1 lentelėje.

7.1 lentelė. Telšių rajono bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalių sprendinių poveikio vertinimo lentelė

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Telšių rajono savivaldybės administracija		
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo institutas ir UAB „Ekostrategija“		
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Telšių rajono savivaldybės bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalis		
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai suderinti su Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu (Žin., 2002, Nr.110-4852) ir rengiamu Telšių apskrities teritorijos bendruoju planu.		
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai suderinti su Valstybės ilgalaikės raidos strategija (Žin., 2002, Nr. 113-5029), Valstybine aplinkos apsaugos strategija (Žin., 1996, Nr. 103-2347), Nacionaline darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003, Nr. 89-4029), Nacionaline energetikos strategija (Žin., 2007, Nr. 11-430), Vandentvarkos ūkio (vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo) plėtros strategija (Žin., 2005, Nr. 8-245), Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu (Žin., 2002, Nr. 40-1499), Telšių rajono strateginiu plėtros planu 2004-2020 metams		
6.	Status quo situacija: Jei Telšių rajono teritorijoje nebūtų įgyvendinami bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai, rajone vyktų nereguluojama (neplanuojama) ar menkai reguliuojama inžinerinės infrastruktūros plėtra. Tokiu atveju nebūtų užtikrintas sistemingas, esamus ir planuojamus poreikius atitinkantis infrastruktūros vystymasis ir taip nebūtų sudaromos sąlygos darniam teritorijų vystymui.		
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniais siekiama tobulinti susiklosčiusią Telšių rajono erdvinę struktūrą, formuoti ir vystyti urbanistinės sistemos aprūpinimą inžinerine infrastruktūra.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas trumpas įvertinimas)		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
	Teritorijos vystymo darnai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Nenumatomas
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Galimas neigiamas trumpalaikis poveikis, nes dalį sprendinių įgyvendinimui reikalingų lėšų turės būti padengta iš Telšių rajono savivaldybės biudžeto, tačiau šios lėšos yra būtinos darniai infrastruktūros plėtrai. Projektų planingas įgyvendinimas suteiks galimybę didelę reikalingų lėšų dalį gauti iš ES Struktūrinių fondų ar pasinaudoti kitais finansinės paramos šaltiniais.

7.1 lentelės tęsinys

	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
	Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Nenumatomas
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Didelių infrastruktūros objektų statybos vietoje dirvožemiui, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio ekologinei pusiausvyrai gali būti padarytas ir neigiamas poveikis, tačiau tokių objektų statyba yra būtina rajono darniam vystimuisi, o galimas neigiamas poveikis bus minimalus ar jo gali iš viso nebūti, atliekant teisės aktuose nustatytas aplinkosaugos procedūras (planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą ir kt.). Infrastruktūros objektų statybos metu aplinkos oro kokybei, dirvožemiui, kraštovaizdžio estetinei kokybei, kultūros paveldo objektams galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis (padidėję automobilių srautai, padidėjęs dulketumas, aptvertos teritorijos ir pan.).

7.4. Priemonės sprendinių stebėsenai atlikti

Atlikus Telšių rajono savivaldybės bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendinių poveikio vertinimą, nustatyta, kad sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį rajono teritorijų vystymosi darnai, ekonominei, socialinei ir gamtinei aplinkai. Galimas neigiamas poveikis rajono gamtinei aplinkai yra nereikšmingas, trumpalaikis ir gali būti dar labiau sumažintas laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų su aplinkosauga susijusių reikalavimų ir procedūrų (sanitarinių apsaugos zonų nustatymo reikalavimų ir tvarkymo režimų, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ir pan.) bei atliekant bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną.

Stebėseną turi būti atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. D1-263 „Dėl Apskritis teritorijos bendrojo (generalinio) plano rengimo, Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo ir Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr.83-3029) ir kitais teisės aktais.